

Valdība atbalsta minimālo ienākumu sliekšņu paaugstināšanu no 1. jūlija

Publicēts: 24.01.2023.

[Labklājības ministrija](#)

[Ministru kabinets](#)

Minimālo ienākumu sliekšņu noteikšanā notiks pāreja no minimālā ienākuma sliekšņa skaitliskās vērtības eiro izteiksmē uz procentuālo vērtību no minimālo ienākumu mediānas*. Jaunie minimālo ienākumu sliekšņi stāsies spēkā no 2023. gada 1. jūlija, bet turpmāk, sākot ar 2024. gadu, tie tiks pārskatīti katra gada janvārī.

Likumdošanas aktos paredzēts nostiprināt minimālo ienākumu sliekšņa zemāko iespējamo robežu ne zemāku kā 20% no ienākumu mediānas apmēra. Turklāt to ir paredzēts pārskatīt katru gadu, nevis kā ir noteikts līdz šim – ne retāk kā reizi trijos gados. Grozījumi likumos paredz noteikt metodoloģiski pamatotu un sociālekonomiskajai situācijai atbilstošu minimālā ienākuma līmeni, un tas ir atbilstoši Satversmes tiesas spriedumiem attiecībā uz nepieciešamību minimālo ienākumu sliekšņus piesaistīt konkrētam sociālekonomiskajam rādītājam.

99 *Minimālo ienākumu līmeņa reforma ir viena no galvenajām šī gada budžeta prioritātēm, lai atbalstītu trūcīgākos iedzīvotājus. Tas būs tiešs ieguvums iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem, jo celsies gan mazākās pensijas, gan mājokļa pabalsts, gan garantētais minimālais ienākums. Minimālie ienākumu sliekšņi turpmāk arī mainīsies katru gadu, atbilstoši ienākumu mediānai,"* skaidro Evika Siliņa, labklājības ministre.

Valdības atbalstītie grozījumi likumā "Par sociālos drošību" paredz, ka no 2023. gada 1. jūlija minimālo ienākumu sliekšnis nav zemāks par 20% no ienākumu mediānas. Sociālās aizsardzības sistēmas jomās ir noteikti diferencēti minimālo ienākumu sliekšņi, tie attiecas uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējiem, minimālo vecuma un invaliditātes pensiju saņēmējiem un

sociālās palīdzības pašvaldībā saņēmējiem. Līdz ar to kopā ir sagatavoti grozījumi piecos likumos.

Minimālo ienākumu sliekšņu apmēri, kas noteikti procentuālā apmērā no ienākumu mediānas, ir atšķirīgi dažādām sociālām grupām, tiem tiek piemēroti dažādi koeficienti, kā arī tā apmērs mainās atkarībā no tā, kāda ir cilvēkam noteiktā invaliditātes grupa, kā arī, vai cilvēks ar invaliditāti ir vai nav nodarbināts. Visu minimālo ienākumu sliekšņu apmēru uzskaitījums no 2023. gada 1. jūlija – pievienotajā tabulā.

Plānots, ka minimālās vecuma pensijas un invaliditātes pensijas aprēķina bāze turpmāk būs 25% apmērā no ienākuma mediānas, personām ar invaliditāti no bērnības – 30% apmērā no ienākumu mediānas. Savukārt minimālās apgādnieka zaudējuma pensijas apmērs katram bērnam no dzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai būs 25% apmērā no ienākumu mediānas, bērnam no septiņu gadu vecuma – 30% apmērā no ienākuma mediānas.

Savukārt valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta bāzes apmēru pensijas vecumu sasniegušajiem, kuriem nav uzkrāts pietiekams darba stāžs vecuma pensijas piešķiršanai, un cilvēkiem ar III invaliditātes grupu palielinās no līdzšinējiem 109 līdz 125 eiro mēnesī (20% apmērā no ienākumu mediānas), savukārt cilvēkiem ar III invaliditātes grupu kopš bērnības – no līdzšinējiem 136 līdz 157 eiro mēnesī (25% apmērā no ienākumu mediānas). Cilvēkiem ar I un II invaliditātes grupu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēra aprēķinā tiek saglabāts nosacījums par koeficientu piemērošanu pie pabalsta bāzes apmēra un piemaksas veikšanu, ja cilvēks nav nodarbināts. Tāpat pabalsta apmērs apgādnieka zaudējuma gadījumā bērniem līdz sešu gadu vecumam (ieskaitot) tiks palielināts no 136 līdz 157 eiro mēnesī (25% apmērā no ienākumu mediānas), no septiņu gadu vecuma – no 163 līdz 188 eiro mēnesī (30% apmērā no ienākumu mediānas).

Pašvaldību sociālās palīdzības ietvaros nodrošinātos minimālo ienākumu sliekšņu apmērus mājāsaimniecībai aprēķina, pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā – piemērojot koeficientu 1, bet pārējām personām mājāsaimniecībām – koeficientu 0,7. Attiecīgi garantētais minimālais ienākumu (GMI) sliekšnis būs 125 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā un 87,5 eiro pārējām personām mājāsaimniecībā. Trūcīgas mājāsaimniecības ienākumu sliekšnis būs 313 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā un 219 eiro pārējām personām mājāsaimniecībā. Maznodrošinātas mājāsaimniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība ir tiesīga noteikt ne augstāku par 501 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā un 351 eiro pārējām personām mājāsaimniecībā.

GMI sliekšnis tiek izmantots arī mājokļa pabalsta aprēķināšanas formulā. GMI sliekšņu summai mājokļa pabalsta apmēra aprēķināšanai mājāsaimniecībai piemēros dažādus koeficientus atkarībā no mājāsaimniecības sastāva – atsevišķi dzīvojošai pensijas vecuma personai vai atsevišķi dzīvojošai personai ar invaliditāti koeficients būs 2,5, mājāsaimniecībai, kurā ir tikai pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti, – koeficients 2, mājāsaimniecībai, kurā ir tikai pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti un bērni, – koeficients 2, bet pārējām mājāsaimniecībām – koeficients 1,5. Koeficientu piemērošana dod iespēju lielākam skaitam mājāsaimniecību kvalificēties mājokļa pabalstam.

Grozījumi nosaka, ka valsts nodrošina mērķdotāciju pašvaldībām izdevumu segšanai 30% apmērā no mājāsaimniecībām izmaksātā GMI pabalsta un mājokļa pabalsta apmēra. Grozījumi paredz arī noteikt, ka minimālo ienākumu sliekšņus nepārskata, ja minimālo ienākumu mediāna pārskata gadā samazinās. Tas darīts, lai neizveidotos situācija, ka jau tā ļoti zemie minimālie ienākumi trūcīgākajai iedzīvotāju daļai tiek samazināti.

Minimālo ienākumu sliekšņu paaugstināšana pozitīvi ietekmēs 100 000 iedzīvotāju. Visu minimālo ienākumu sliekšņu palielināšanai, t.sk. līdzfinansējumam pašvaldībām 30% apmērā ir rasts papildu finansējums valsts budžetā – šogad 10,4 milj. eiro, bet 2024. gadā tam būs nepieciešams jau vismaz divreiz lielāks apmērs.

Minētās izmaiņas nosaka grozījumi likumā “Par sociālo drošību”, Valsts sociālo pabalstu likumā, likumā “Par valsts pensijām”, likumā “Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, kas otrdien, 24. janvārī, pieņemti valdības sēdē. Tie vēl jāizskata un jāpieņem Saeimā.

**Mediāna ir viduspunkts statistiskajam rādītājam, kas raksturo novērojumus, kas sagrupēti no zemākās vērtības līdz augstākajai*

Datums

24. janvāris, 2023

Laiks

12.00

Atrašanās vieta

Ministru kabinets

Ministru kabineta sēde

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš vada Ministru kabineta sēdi. Mediju iespējas: foto/video sēdes sākumā, preses konference pēc...

[Ministru kabinets](#)

[Ministru prezidenta kalendārs](#)

Autors: Labklājības ministrija

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/valdiba-atbalsta-minimalo-ienakumu-slieksnu-paaugstinasanu-no-1-julija>